

ELTE Művészettörténet-tanár, RTAK, nem tanári mesterszakra épülő rövid ciklusú tanárképzési szak záróvizsga követelmények és tételsor

2023

Portfólió

A portfólió lehetővé teszi a tanárrá válás folyamatának nyomon követését és ehhez kapcsolódóan a hallgató reflexióinak rögzítését.

A portfólióba a képzés egész folyamata során készített hallgatói produktumok helyezhetők el, amelyek a hallgatónak a szakmai (szaktárgyi és pedagógiai) fejlődését dokumentálják. A portfóliót a hallgató a szaktárgyi, pszichológiai, pedagógiai, tantárgy-pedagógiai tanulmányai során, az elméleti és a gyakorlati képzés, valamint az iskolai gyakorlatok keretében készített produktumaiból állíthatja össze. A felsorolt területek mindegyikéről legalább egy dokumentummal kell rendelkeznie. A dokumentumok lehetnek: *megfigyelési jegyzőkönyvek, szakkikélelmzések, tanulók értékelése, tervezetek, szakirodalmi keresés eredményei, interjúk, levelezések, dolgozatok, diákköri munkák, szakmai szervezetekben történő részvétel, fényképek, videofelvételek, ezek elemzése, kitöltött tesztek, a jelölt által készített taneszközök, kutatásban, pályázatokon, tanulmányi versenyeken történő részvétel* stb.

A dokumentumok kapcsolódhatnak a hallgató szervezett egyetemi munkájához, de keletkezhetnek azon kívül is. A szervezett egyetemi tevékenység során keletkezett dokumentumok közül csak az adott folyamatért felelős tanár (szemináriumvezető, vezetőtanár stb.) szignójával ellátott dokumentumok helyezhetők el.

A portfólió egészének tükröznie kell a jelölt előrehaladását a képzés céljai (alapvető kompetenciák) irányába (a tantárgy alaposabb megismerése, a tanulók fejlődési, tanulási sajátosságainak megismerése, az egyéni különbségekhez és az eltérő csoportokhoz történő adaptáció, többféle oktatási stratégia alkalmazása, motivációs és tanulászervezési készségek, kommunikációs készségek, tervezési készségek, a tanulás értékelése, szakmai elkötelezettség, együttműködési, problémakezelési képességek). A jelöltnek ez egyes dokumentumokhoz fűzött megjegyzésekben, értékelésben és/vagy egy összefoglaló elemzésben be kell mutatnia, hogy az egyes dokumentumoknak mi a jelentősége, hogyan kapcsolódnak az egyes célokhoz.

Záróvizsga tételek

1. A tantervi szabályozás szintjei: Nemzeti alaptanterv (NAT, 1995, 2003, 2007, 2012, 2020), kerettanterv, helyi tanterv fogalma, kapcsolódási pontjaik. A művészettörténet, vizuális kultúra tantárgyak helye e rendszerben.
2. Tanterv és tanmenet (mikro tanterv) fogalma és összefüggése. A művészettörténet tantárgy tanmenet összeállításának szerkezeti és tartalmi szempontjai a tantárggyal speciálisan fejlesztendő kulcskompetenciák érdekében
3. A művészettörténet tantárgy jelenléte az oktatásban, célja és feladata a különböző iskolatípusokban, különös tekintettel a középiskolára

4. Műelemzés vagy művészettörténet tanítás problematikája. A művészettörténet tantárgy integráló szerepe a tudományok, illetve az egyes tantárgyak között.
- 5 A művészettörténet, illetve vizuális kultúra érettségi szerkezete, tartalma, az oktatásban lévő funkciója.
6. A különböző „munkaformák” alkalmazása a művészettörténet tanítása során a képességfejlesztés érdekében. A műelemzés módszerei, források használata az oktatásban.
7. A tanári és a tanulói munka eszközei, segédletei a művészettörténet oktatása – tanulása során, a szemléltetés pedagógiai-didaktikai megalapozása, a szemléltetés pszichológiája
- 8.. Pedagógiai értékelési módok, alkalmazásuk lehetőségei a művészettörténet tanítása során a vizuális- és intellektuális képességfejlesztés, a személyiségformálás és a tehetséggondozás érdekében.
9. A múzeumpedagógia célja, tartalma, módszerei és helye a középiskolai művészettörténet tanításában a komplex képességfejlesztés szolgálatára. Tanulmányutak és múzeumi órák gyakorlatorientált szervezése
10. A művészettörténet országos középiskolai tanulmányi verseny (OKTV) mint a tehetségnevelés – gondozás eszköze: a verseny célja, szerkezete, tartalma, kapcsolata az érettségivel és a felvétellel

Irodalom

- Arnheim, Rudolf: *A vizuális élmény*. Gondolat, Bp., 1979.
- Bálványos Huba(szerk.):*Látás és szemléltetés*. Balassi Kiadó. Budapest, 2003.
- Báthory Zoltán:*Tanítás és tanulás*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1987.
- Bätschmann, Oskar: *Bevezetés a művészettörténeti hermeneutikába. Képek elemzése*. Corvina,Bp.,1998.
- Beke László: *Műalkotások elemzése I-II*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2005.
- Farkas András - Gyebnár Viktória(szerk.):*Vizuális művészetek pszichológiája*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1998.
- Farkas András:*Az esztétikai ítélet*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest, 2003.
- Gombrich, Ernst H.: *Művészet és illúzió. A képi ábrázolás pszichológiája*. Gondolat, Bp., 1972.
- Horányi Özséb (szerk.): *A sokarcú kép*. Válogatott tanulmányok a képek logikájáról. Typotex, Bp., 2003.
- Horváth Katalin, Imrehné Sebestyén Margit: *A képzelet világa 10*. (bármely kiadás)
- Imrehné Sebestyén Margit: *A képzelet világa 9*. (bármely kiadás)
- Karlovitz János - Karlovitz János Tibor: *Korszerű oktatástechnológia*. Eötvös József Könyvkiadó. Budapest, 2003.
- Kepes György: *A látás nyelve*. Gondolat, Bp., 1979.
- Kerettanterv. Dinasztia Kiadó. Budapest, 2000.
- Lyka Károly: Művészettörténet a középiskolában. In: *Művészet* 1908. 7. évf. 6. sz.. p. 96-106.
- Marosi Ernő: Hogyan csináljunk művészettörténeteseket? In. *Új Művésze*. 1999. 9.sz..p.48-52.
- Múzeumpedagógia - útmutató pedagógusok számára. Korona Kiadó. Budapest,1993.

Művészettörténet részletes érettségi vizsgakövetelmények és vizsgaleírás.

Pázmány Ágnes: *A művészettörténet OKTV közoktatási szerepe és módszertani tanulságai*. Kézirat, CD, 2005.

Pázmány Ágnes: A pedagógiai programok kerettantervi megfeleltetése, avagy a nevelési programok és a helyi tantervek felülvizsgálata és korrekciója. In. *Vizuális kultúra*. 2001. 5/1.

Pázmány Ágnes: Lyka Károly Országos Középiskolai Művészettörténeti Verseny. In. *Vizuális Kultúra*. 1997. 8.sz.

Pázmány Ágnes: Megy – e a világ előre a kerettantervek által? In. *Vizuális kultúra*. 2000. 4/2

Pázmány Ágnes: A rajz és műalkotások elemzése tantárgy érettségijének másfél évtizede. in. *Vizuális kultúra*. 2002. 6/3.

Pázmány Ágnes – Permay Éva: *Látás és ábrázolás*. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., Budapest, 2005.

Vámos Ágnes: *Az iskolai értékelés*. Iskolakultúra, 1999/9

Végh János (szerk.): *Középiskolai művészeti lexikon*. Corvina Kiadó, Budapest, 2000.